

8. Uogólnione laplasjany

1. Przypomnijmy, że funkcjonal P na $C_c^\infty(\mathbf{R}^d)$ nazywamy *uogólnionym laplasjanem* (UL), jeśli jest rzeczywisty i dla każdej rzeczywistej funkcji $f \in C_c^\infty(\mathbf{R})$ przyjmującej w zerze największą wartość

$$\langle P, f \rangle \leq 0.$$

2. Przykłady:

- a) $\langle P, f \rangle = \sum_k c_k D_k f(0)$, gdzie $c_k \in \mathbf{R}$,
 b) $P = \sum_{kj} c_{kj} D_k D_j f(0) x_k x_j$, gdzie macierz (c_{kj}) jest nieujemnie określona,
 c) $\langle P, f \rangle = -c_0 f(0) + \int f(x) \mu(dx)$, gdzie μ jest miarą i $\|\mu\| \leq c_0$,
 d) $\langle P, f \rangle = \lim_{\varepsilon \rightarrow 0} \int_{|x| \geq \varepsilon} \frac{f(x) - f(0)}{|x|^{d+\alpha}} dx$, gdzie $0 < \alpha < 2$.

3. Zauważmy, że kombinacja liniowa UL z dodatnimi współczynnikami jest UL.

4. **Miara Levy'ego:** Niech P będzie UL. Wzór

$$\langle \mu, f \rangle = \langle P, f \rangle, \quad f \in C_c^\infty(\mathbf{R}^d \setminus \{0\}),$$

definiuje miarę na $\mathbf{R}^d \setminus \{0\}$, taką że $\mu(\mathbf{R}^d \setminus U) < \infty$ dla każdego otoczenia zera.

Dowód. Jeśli $f \in C_c^\infty(\mathbf{R}^d \setminus \{0\})$ jest nieujemna, to $\langle P, f \rangle \geq 0$, bo $-f$ przyjmuje w zerze największą wartość. Zatem μ jest funkcjonalem nieujemnym, a więc (twierdzenie Riesz) miarą.

Niech U będzie otoczeniem zera, a $\varphi \in C_c^\infty(U)$ funkcją nieujemną o największej wartości $\varphi(0) = 1$. dla dowolnej nieujemnej funkcji $f \in C_c^\infty(\mathbf{R}^d \setminus \bar{U})$, niech

$$g(x) = \|f\|_\infty \varphi(x) + f(x), \quad x \in \mathbf{R}^d.$$

Wtedy $\langle P, g \rangle \leq 0$, więc

$$\langle \mu, f \rangle \leq \langle P, -\varphi \rangle \|f\|_\infty,$$

co pociąga naszą tezę. □

Od tej pory P oznaczać będzie uogólniny laplasjan, a $\mu = \mu_P$ jego miarę Levy'ego.

5. Dla każdej nieujemnej funkcji $f \in C_c^\infty(\mathbf{R}^d)$ przyjmującej wartość 0 w zerze

$$(0.1) \quad \langle \mu, f \rangle \leq \langle P, f \rangle.$$

W szczególności,

$$\int_{|x| \leq 1} |x|^2 \mu(dx) < \infty.$$

Dowód. Niech $\varphi \in C_c^\infty(\mathbf{R}^d, [0, 1])$ będzie funkcją równą 1 w otoczeniu 0. Wtedy

$$\langle \mu, (1 - \varphi)f \rangle = \langle P, f \rangle - \langle P, \varphi f \rangle \leq \langle P, f \rangle$$

bo $\langle P, \varphi f \rangle \geq 0$. Wobec dowolności φ otrzymujemy tezę. □

6. Jeśli $f \in C_c^\infty(\mathbf{R}^d)$ i $D^\alpha f(0) = 0$ dla $|\alpha| \leq 2$, to

$$\langle P, f \rangle = \int f(x) \mu(dx).$$

Dowód. Niech h będzie funkcją gładką, taką, że $h(x) = |x|^2$ dla $|x| \leq 1/2$, $h(x) = 1$ dla $|x| \geq 1$ i $h(x) \neq 0$ dla $x \neq 0$. Wtedy $f = hg$, gdzie $g \in C_c^\infty(\mathbf{R}^d)$ i $g(0) = 0$. Ponadto, hP jest funkcjonalem nieujemnym, a więc miarą. Nietrudno zauważyć, że $hP = h\mu + c\delta_0$, gdzie δ_0 jest miarą Diraca. Zatem

$$\langle P, f \rangle = \langle P, hg \rangle = \langle hP, g \rangle = \int h(x)g(x)\mu(dx) = \int f(x)\mu(dx).$$

□